



Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

N E D E R L A N D E N .

's Gravenhage, den 21 April.

DE HEER VAN MAANEN.

Bulletin.

Zijne Excellentie is slecht, zeer slecht, veel slechter dan wij ooit hadden gedacht.

Men heeft om twee Zieken-troosters gezonden: er wordt ook gesproken van een aanstaand bezoek, hetwelk de eerste Hof-Kapelaan aan den godvreezenden zieke zal afleggen.

De vrienden zijn niet meer beducht dat het op eene hydrophobie zal uitkomen: Zijne Excellentie drinkt veel slappe thee en begint water in zijnen wijn te doen.

Met dit alles toch, blijft er weinig hoop dat de gezondheid van den grooten man hersteld worde. Wij beginnen ons ernstig met het opstellen zijner Lijkrede bezig te houden.

Het is eene schoone zaak ministerieel te zijn, vooral voor eenen Dagbladschrijver. Het is waar, het publiek leest zijn geschrijf niet; het betaalt hem noch zijne moeite, noch zijne kosten; maar, van den anderen kant, wordt hij edelmoediglijk beloofd door Excellentien, wier zaken hij tracht goed te maken, zoo daartoe eenige mogelijkheid is. De gebannen Fransche Priester te Gent levert daarvan een al te sprekend voorbeeld op: en wie zoude durven ontkennen dat dit geld niet goed besteed en dat het niet meer dan billijk is, dat de Nederlandsche beurzen geopend moeten worden om die van zulk soort van vreemdelingen, te vullen? Maar indien men die voordeelige partij wil omhelzen, waartoe elk vrijheid heeft, behoort het wel, dat men ten minste de eerste grondbeginsels van regten versta, om geene ongerijmdheden, in regterlijke zaken, voor den dag te brengen, waardoor men, in plaats van eene Ministeriele opinie aannemelijk te maken, dezelve te meer doet verwerpen. De heer Wy.. die zich als een nieuw Ministerieel verdediger opdoet, is, naar ons inzien, niet veel gelukkiger geslaagd, dan de Fransche Priester, die te Gent zoo vele zottennijen uitkraamt. Het schijnt inderdaad, dat onze Excellentien zeer ongelukkig zijn in de keuze der personen die zij niet de verdediging hunner gevostens en handelingen belasten. Men zou daaruit bijkans moeten besluiten, dat het veel moeite moet in hebben, een kundig en eerlijk man te vinden; welke deze zware, zoo niet onmogelijke, taak op zich zoude willen nemen. Laat ons nu eens zien wat de nieuwe Ministeriele Schrijver voor zijne patronen gedaan heeft.

In den *Impartial* van den 18 dezer, lezen wij een uitgebreid artikel, waarin de geschiedenis van de besluiten en wet, van 10 en 20 April 1815 en 6 Maart 1818 wordt ontwikkeld en derzelver verordeningen verdedigd. De heer Wy.. prijst de uitgestrekte vrijheid welke in die besluiten en wet, aan den regter wordt overgelaten, in het toepassen der straf. De Belgische Regtbanken hebben tot dus verre, zegt hij, nog geen bewijs van slaafsche afhankelijkheid gegeven: die ruimte kan derhalve niet dan nuttig zijn. Het is

niet alleen de theorie, maar vooral de ondervinding welke men hier in aanmerking moet nemen, en deze leert ons, dat van de vijftig betichte personen, uit kracht van die besluiten, nauwelijks zes zijn veroordeeld geworden, en deze nog meestal tot zeer lichte straffen. Daarop nu volgt deze aanmerking: »Hoe menigmaal zijn de gezworenen en de regters niet genoodzaakt geweest, uit een onwederstaanbaar gevoel van menschlievendheid, de schuldigen vrij te spreken, wanneer eene al te gestrengte en al te stellige wet geen middel overliet om de toepassing der wet te matigen, uit aanmerking van verzachtende omstandigheden? Welk een denkbeeld moet dit nu geven van de regtbanken, wier verdediging men op zich neemt? De zin dezer woorden is toch deze: uit menschlievendheid, hebben de regters dikwijls de schuldigen vrijgesproken, wanneer de wet te gestreng was. Weet de heer Wy.. dan niet, dat een regter verplicht is naar de wet, alleen naar de wet, regt te spreken, zonder te onderzoeken of die wet te streng of zacht, regtvaardig of onregtvaardig zij? Het is genoeg dat de wetgever zijne meening stellig hebbe verklaard; het is voor zijne rekening hetgeen in de wet bepaald mogt zijn, dat staat niet ter beoordeeling van den regter, die alleen de wet moet toepassen, bij wieg noch menschlievendheid, noch vrees, noch haat, noch eenige andere bedenking dan die van stipt uit te voeren hetgeen door de wet is voorgeschreven, in aanmerking moet komen. *Lex dura, attamen scripta*, zeiden de Romeinsche Regtsgeleerden, om te doen gevoelen dat de regter, onder geen voorwendsel van menschlievendheid, van derzelver voorschrift mogt afgaan. Wij hebben betere gedachten van onze regters dan de heer Wy..; wij gelooven niet dat zij uit een gevoel van menschlievendheid de schuldigen hebben vrijgesproken: want zij zouden zich dan niet van hunnen pligt hebben gekweten. Ziedaar wat het in heeft, zich als een voorstander van Ministeriele begrippen op te doen, en met de eerste beginselen van regten onbekend te zijn! Het *debut* van den heer Wy.. is allerongelukkigst. Hopen wij voor de belangen van het nieuwe Brusselsche dagblad, dat het vervolg beter zal zijn, en dat aan het publiek de ergernis zal bespaard worden van meer dergelijke ongerijmdheden te lezen!

— Te Antwerpen en te Brugge zijn van de bureaux van de *Mercur* en van de *Gazette van Brugge* insgelijks intekeningen geopend ter betaling van de boete voor den heer van der Straeten.

Brussel, den 18 April.

De heer van der Straeten heeft zich tegen het vonnis van den 13 dezer, waarbij hij door het Hof van Assises is veroordeeld tot eene boete van 3000 guldens, en de kosten, in cassatie voorzien. De Procureur-Generaal heeft zulks insgelijks gedaan. Een ander dagbladen merkt aan, dat indien de intekeningen, ter betaling der voorz. boete en Proceskosten geopend, zoo veel mochten opbrengen, dat daaruit de som konde worden gevonden, de heer van der Straeten misschien wel van zijn appel zoude laten, en dat de Procureur-Generaal hetzijne in dat geval ook wel niet zoude vervolgen. Wij mogen van de edelmoedigheid onzer medeburgers verwachten, dat de zelfve niet vergeefs, zoo hier ter stede als elders, zal zijn ingeroepen geworden.

Gent, den 20 April.

PARTIKULIERE CORRESPONDENTIE.

Gij zult u herinneren, dat, voor eenige maanden, zekere gebannen franschman, met name *Rioust*, die alhier een dagblad schrijft, hetwelk door het Publiek weinig gelezen, maar *gratis* uitgedeeld wordt aan de klerken van zekere Excellentien die den Redacteur goed betalen, dat deze franschman vaist- en stokslagen, in eene ruime mate, heeft ontvangen. Niets natuurlijker, niets billijker, dan dat de schuldigen opgespoord en vervolgd werden. Dit is dan ook, eer hebbe Zijne Excellentie de Minister van Justitie, met zoo veel ijver en nadruk geschied, dat men niet meer had kunnen doen, al had het ook den grootsten booswicht van het gansche Koninkrijk gegolden. Naar de vervolgingen te oordeelen, zoude men gezegd hebben, dat het heil van den Staat aan de ontdekking der schuldigen hing. Intusschen hebben alle die ijverige nasporingen geen voldoende resultaat opgeleverd; en men weet tot op dit oogenblik nog niet, of een enkel persoon de dader zij, dan of er zich vier aan die zware misdaad hebben schuldig gemaakt. Het Publiek gelooft het eerste, en daar zijn er, waarschijnlijk spotters, die beweerden, dat de schrik, welke alles vergroot, den heer *Rioust* een enkel persoon voor vier personen heeft doen aanzien. Wat daarvan ook zijn moge, zeker is het, dat van alle personen die wegens deze zaak zijn verhoord geworden, er niet een in hechtenis is genomen, en dat men algemeen gelooft, dat de ware dader niet ligt te vinden zal zijn, hetgeen wel zeer ongelukkig is: want misschien zoude het dan blijken dat geen Nederlander zich aan die misdaad heeft schuldig gemaakt; onze burgers zijn te edelmoedig dan dat men zoude kunnen veronderstellen dat zij hunne handen zoo zeer zouden hebben kunnen misbruiken. Daar er nu intusschen wegens die zaak, zoo als men zegt, veel water vuil is gemaakt, is men bedacht op middelen om dezelve een goed einde te doen nemen. En welke middelen denkt gij dat men daartoe waarschijnlijk in het werk zal stellen? Men fluistert elkander in het oor dat deze gewichtige zaak gelijk gesteld zal worden met die van den heer *Appellus* te Rotterdam, en dat, na alle vruchteloze nasporingen, door de heilige justitie ter ontdekking van de schuldigen aangevend, onze stad, even als de stad Rotterdam, zal worden *geamnistieerd*. Dit zijn de geruchten van den dag, welke ik u mededeel, zonder voor derzelve echtheid in te staan. Mogten zich deze tijdingen bevestigen, alsdan hoopen wij ten minste dat onze Burgemeester de *Kennisgeving* van zijne collegas van Rotterdam niet tot een model zal nemen, en dat wij om de misdaad van eenen onbekenden, misschien een vreemdeling, die eenen bijzonderen haat aan zijnen landgenoot kan toegedragen en zich eene onedelmoedige wraak verschaft hebben, niet zullen worden aangemaand tot een stil en rustig gedrag, daar de rust door onze goede Burgerij geen oogenblik is gestoord geworden.

ZAKEN VAN SPANJE.

Extract uit eenen brief van Irun, van den 5 April.

De tegenwoordige toestand van Spanje vertoont aan het oog van den aandachtigen beschouwer het zondertlingste verschijsel, waarvan zelfs geen voorbeeld is in de jaarboeken der geschiedenis. Het leger, door de wenschen der Natie, maar geenszins door eene dadelijke medewerking ondersteund, heeft de omwenteling daargesteld welke ons lot heeft veranderd. Men had reden, onlusten, reactien, ja zelfs eenen burger-oorlog te vreezen; en echter heeft ons schoone Koninkrijk geen dezer onheilen te schroomen, daar de Koning zich openlijk en met de grootste opregtheid voor de Constitutie van 1812 heeft verklaard en de wenschen der Natie heeft voorgekomen. Madrid geniet de volkomenste rust; die fraaije Hoofdstad heeft nimmer een levendiger en vrolijker aanzien gehad. Men houdt zich daar, in kalmte, bezig met de groote belangen van den Staat, met de aanstaande vereeniging der Cortes en met het vaststellen van Constitutionnele maatregelen. De Schouwburgen worden meer dan ooit bezocht en de wandelplaats van den Prado heeft nimmer zoo vele luisterrijke equipagien aanschouwd. Wanneer de Koning zich daar met de Koninklijke familie vertoont, wordt hij ontvangen met eene geestdrift welke moeilijk is uit te drukken. Vier nieuwe Dagbladen zijn te Madrid in het licht verschenen; zij zijn, over het algemeen, zeer wel geschreven; de Redacteurs leggen eene verstandige bedaardheid aan den dag en vereeren zich door den goeden geest die hen bezielt.

Elke Provincie ziet ook nieuwe Dagbladen in haar midden geboren worden; zij worden met geestdrift niet alleen in de Steden, maar ook op het platte Land gelezen. Overal worden nieuwe drukkerijen opgericht en de vrijheid der drukpers is in dit Land even onbeperkt als in Engeland.

Wij hebben hier tijdingen van Kadix van den 27 Maart: zij melden dat de rust aldaar geheel en al hersteld is, en dat meer dan tien duizend inwoners die de stad hadden verlaten, uit vrees voor onheilen, aldaar allengs zijn teruggekeerd. De handel-zaken beginnen er weder levendig te worden. De Generaal *Quiroga* houdt nog steeds het eiland Leon bezet, en heeft aan zijne troepen aldaar, bij eene dagorde, bekend gemaakt, dat voor en aler hij dien gewichtigen post zou verlaten, de vereenigde Cortes een besluit zullen hebben genomen, waarbij het lot der braven, over welke hij de eer heeft het bevel te voeren, zal bepaald worden. Voor het overige, is de gemeenschap tusschen Kadix en het eiland Leon hersteld, hetgeen dikwijls aanleiding geeft tot wederkerige feesten tusschen de inwoners en de troepen.

— Te Valentia beginnen de gemoederen te bedaren. Heden meldt men, dat de Generaal *Elio*, die steeds op de citadel gevangen zit, onder eene goede escorte naar Madrid zal worden gevoerd. Mina is algemeen, in Navarre, bemind; hij ontvangt daar dagelijks de ondubbelzinnigste blijken van de genegenheid der inwoners. Te Barcelona worden de luis-terrijkste toebereidsels gemaakt voor de begravenis van den Generaal *Lacey*, die, gelijk men weet, op het eiland Majorka werd doodgeschoten.

— De publieke fondsen hebben den heilzamen invloed van het herstel der Constitutionnele regering ondervonden. Het vertrouwen op het tegenwoordige gouvernement is zoo groot, dat de *vales reales* zeer gerezen zijn, en alles doet denken dat die rijzing nog veel zal toenemen, zoodra de Cortes verzameld zullen zijn.

— Men meldt dat uit Kadix eene vloot voor den Nationalen dienst naar Zuid-Amerika zal vertrekken.

— Bij een besluit van den 3. April, heeft de Koning een nieuw blijk van de opregtheid zijner gevoelens ter bezordering van 's Volks algemeen welzijn gegeven, door de privilegien af te schaffen en gelijkheid van rechten aan alle burgers van den Staat toe te kennen, overeenkomstig een decreet van de algemeene en buitengewone Cortes van den 19 Junij 1813, hetwelk zijne volledige uitvoering zal erlangen. Alle uitgedrukte voorregten en inkomsten van het Koninklijk domein zijn van heden af vernietigd; het beloop van de achterstallige inkomsten sedert 9 Maart, den dag waarop de Koning de Constitutie heeft bezworen, is bestemd voor de ongelukkige huisgezinnen der slagtoffers van den 10 Maart te Kadix.

— Men berekent dat 4 tot 5000 personen hunne posten, ten gevolge der omwenteling, zullen verliezen, daar allen die medegewerkt hebben ter vernietiging der Cortes, van de ambten verwijderd zullen worden.

FRANKRIJK.

Parijs, den 18 April.

In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van den 17, heeft eene Koninklijke Commissie, bij monde van Graaf *Simeon*, een nieuw meer eenvoudig ontwerp van wet, slechts uit negen artikels bestaande, wegens de *kieskollegien* en de *verkiezingen* ingeleverd.

— Zoo de gestrenge schaar der heeren Censeurs ons belet menig artikel, dat de publieke nieuwsgierigheid kon voldoen, te lezen, zijn wij deswege eenigzins schadeloos gesteld geworden door een verzoekschrift, aan de Kamer der Gedeputeerden ingeleverd door den verantwoordelijken Redacteur van de *Renommée*. In dit stuk, hetwelk een vel druks beslaat, en openbaar te Parijs verkocht wordt, vindt men eene geheele reeks van door de Censeurs afgekeurde artikels. Men begrijpt ligt dat zij nu zoo veel te gretiger gelezen worden. De rekwestrant vleit zich dat zijne klagen ingang zullen vinden, en verzekert tevens dat hij niet te min zal voortgaan zich aan te kanten tegen alle misbruiken van gezag, welke de heeren Censeurs zich mogten veroorloven, en dat hij die, op alle mogelijke wijzen, aan den dag zal brengen, verwachtende regt van de Kamer der vertegenwoordigers der Natie en van de openbare meening, die, in het laatste rescript, over de Censeurs en Gecensureerden oordeelt. Dit stuk zal waarschijnlijk wel met het dagblad zelf worden verzonden, op dat onze Provinciën zoowel als andere Staten van Europa een juist denkbeeld van den tegenwoordigen toestand van zaken in Frankrijk zouden verkrijgen. (Wij hebben hetzelfde ontvangen en met het uiterste genoegen gelezen; de vijf honderd gul-

dens-wet belet ons daarmed de artikels over te nemen; welke onze lezers misschien gaarn zouden kennen; wij moeten dus naar dat stuk zelf verwijzen.)

— Een buitengewone Courier, den 6 van Madrid vertrokken, is bij de Russische legatie te Parijs aangekomen; hij brengt, zoo men zegt, de tijding mede dat de Ambassadeur van den Keizer van Rusland te Madrid, *uit naam zijns Souvereins*, den Koning Ferdinand geluk heeft gewenscht wegens de verandering welke in Spanje heeft plaats gehad.

— Men merkt op, dat een Ministerieel dagblad alleen melding heeft gemaakt van hetgeen met den Hoogleraar-censeur, *Raoul-Rochette*, bij gelegenheid van zijne lessen, heeft plaats gehad, en dat de censuur waarschijnlijk aan de liberale dagbladen niet vergund heeft, van de geestgesteldheid der fransche Studenten te spreken, op hunne wijze. Dit heeft intusschen niet belet dat deze gebeurtenis aan het publiek bekend is geworden, zoo als zij inderdaad heeft plaats gehad. Zij levert den maatstaf op der achting welke de brave fransche jeugd aan de heeren censurs toedraagt. Diezelfde geest bezielt ook de studerende jeugd in andere landen. Hoe is het mogelijk dat er nog lieden gevonden worden, die, in hunne dwaasheid, gelooven aan de mogelijkheid van de alom doorkbrekende verlichting te zullen kunnen tegengaan, en het menschedom terug voeren tot de eeuwen van domheid en barbaarsheid, welke het is ontworsteld?

Meugelwerk.

Nederlandsche Ultra's.

Een Ministerieel Redenaar heeft zich in de Tweede Kamer, op den 29 Maart II. geweldige uitvallen tegen den liberalen geest van onzen tijd veroorloofd, en in de zucht voor eenen vrijen regeringsvorm niets anders dan revolutionaire oogmerken gevonden. De slotsom zijner redenering, ofschoon niet in deze bevoordigingen uitgedrukt, komt hier op neer, dat alle liberalen huichelaars zijn; dat de edele vaderlander een oproermaker is; en dat het eenige geluk in het volstrekt gezag van een eenhoofdig bestuur te zoeken is; dat in de legitimiteit het beginsel van regering bestaat, en dat de opperhoofden of geconstitueerde magten, als het ware door een' verblindenden glans moeten omgeven worden, waar voor het volk een' diepen eerbied behoort. Kunnen er wel in Frankrijk menschen gevonden worden, die meer den naam van Ultra's en duisterlingen verdienen dan deze spreker? — Eerbied en achting is de groote slagveder, waardoor hij alles wil uitwerken, waardoor hij zelf den geest wil bedwingen en terughouden, van te denken, te vergelijken, te oordeelen en gevolgen te trekken. Immers dit alles vloeit natuurlijk uit den lijdelyken en onverschilligen staat voort, waartoe hij de Natie wenscht te zien vervallen. — Maar laat intusschen wezenlijke eerbied en achting zich wel afdwingen? Is er iets anders, dan bekwaamheid, goede trouw en deugd in het algemeen, die dezelve kunnen te weeg brengen? En zijn het niet gewoonlijk de gevolgen of de resultaten van vrees en domheid, die men voor eerbied houdt? Of zou men gelooven, dat de Oosterling uit liefde en vertrouwen zijne beulen aanbidt? Is dat slaafsche opzien tot hen, die ons met roeden geesselen, wel bestaunbaar met de denkwijze van den Europeër in het algemeen? Zou het bestaunbaar zijn met den geest van een vrijdenkend en verlicht volk, dat sedert eenwen deszelfs oogen steeds op zijne regten gevestigd houdt, en vooral nu eerst de onwaarddeerbare vrijheid heeft leeren hoogschatten en op prijs stellen, nu het die zonder gevaar voor zich zelf, zonder de woede der driften in het spel te brengen, kan genieten?

Overtuigd, dat de meeste menschen, die de laatste tijden van tweedragt en onrust beleefd hebben, in welke de strijd is volbragt tusschen despotisme en vrijheid, tusschen domheid en verlichting, bevreesd zijn, op nieuw in hunne rust gestoord te worden, of de verkregen voordeelen te verliezen, spreken die Ultra's steeds van gevaar, en het terugkeeren van, woedende partijchappen. Hier vinden zij dus een' beduidenden steun en aanhang, doch brengen door hunne sophismen te gelijk te weeg, dat het grootste gedeelte der Natie schroomvallig op zijne hoede is, en zich in staat van verdediging stelt, om te maken, dat de duur verkregene voorregten niet verloren gaan. Wat moet die anti-liberale geest uitwerken? dat, ja, voor een tijd, de teugels der regering met eene vaste hand gehouden worden, dat

van trap tot trap weder tot de vorige oligarchie wordt afgedaald, en de staat weder tot de midden-euwen *schijnt* terug keeren.

Maar ook, te midden van die schijnbare rust en gedempte woelingen, onder het niterlijk aanzien van onverschilligheid en slaafsche onderwerping, smeult het onverdoofbare vuur onder de asche, en slaat eindelijk tot verterende vlammen uit, die het *zoo kunstig* opgerigte staatsgebouw, hetwelk een zoo rustig tooneel scheen aantebieden, in dezen gloed doet vergaan. En waarom? Om dat het niet op *natuurlijke* gronden van volksregten, liefde en billijkheid gevestigd was. Aan wien zijn dan die onrust, die woelingen, die strijd, die uitbarsting te wijten? hun, die steeds van *rust* spreken; hun, die daar door het Volk in slaap willen wiegen en overheerschen; hun die meenen, dat de Natien altijd in den kindschen staat der natuur blijven, en niet ontwaren, hoe dezelfde, gelijk het *individu*, door ontwikkeling en opvoeding, even als van kinderen menschen worden. — Wie dus een beminnaar des vaderlands is, late die beginselen niet meer in het heiligdom der vrijheid hooren: want zoo onze Nationale vertegenwoordiging een tempel blijft, daar waarheid en regt gepredikt wordt, zal deze onafhankelijkheid nimmer schipbreuk lijden; dan zal de Natie niets liever wenschen, dan een' *Constitutioneel Koning*, nevens zijne eigene vertegenwoordigers te behouden, en ons Rijk zal voor eeuwen bevestigd zijn.

AB.

Aan den Redacteur van het *Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-blad.*

Sedert eenigen tijd, Mijnheer! schijnt Gij in het humeur te zijn om uwe lezers met wisselasjes, in plaats van ernstige zaken, op te houden. In de veronderstelling dat het U aan stof ontbreekt, zal ik U een onderwerp opgeven waar over Gij met vrucht kunt uitweiden.

Zou het niet welvoegelijk zijn, dat voortaan alle Excellentien achter hunnen naam een VAN plaatsten? Het kuint zoo aanzienlijk, dunkt mij, wanneer men zegt: Zijne Excellentie de Heer *Six van Oterleek*, Zijne Excellentie de Heer *Repelaer van Driel*. Dit maakt vertooning en kost niet veel; of, zoo als men in Vlaanderen zegt: *het is een klein kostje en het staat net*: want voor drie of vier zakken schellingen, kan men zich het regt verschaffen om den naam van eenen buurt of gebugt te dragen. Anderen zelfs konden zoodanig van uit eenig vorig ambacht of hoedanigheid ontleenen: zoo kon b. v. de Heer *van Maanen* zich van *Knipenburg* schrijven.

Dus verre was ik met dit belangrijk onderwerp gevorderd, toen baas *Windbuil* bij mij kwam oploopt en schier tegen mijnen dank hetgeen ik geschreven had, lezende, uitriep: » Wat drommel! wordt ge » stapel zot? zoo kunt ge ook nog wel een VAN uit » vinden voor den *ci-devant* burger *Steenelamp!* »

Ik raakte door dit onverwacht bezoek zoodanig van mijn stuk, dat ik best acht hier af te breken, om u te verzekeren dat ik steeds ben

Uw graage lezer,

JAN POTTEBAKKER VAN SCHIJVENBERG.

De *Recensent*, ook der *Recensenten*, een onzer meest geachte letterkundige tijdschriften, deelt ons mede, uit *Allgemeine Literaturzeitung*, eene bijdrage tot de geschiedenis der *Indirecte Belastingen*, welke het onzen lezers gewis niet ongevallig zal zijn hier herhaald te vinden.

» Ten einde de grondbelasting te verlichten, werd de tabaksregie met monopolie enz., op den *franschen* voet, (ons *Nederlanders*, ook nog bekend) in het jaar 1812 aldaar ingevoerd, en noch beleid, noch geweld gespaard, om hare rigtige inkomst te verzekeren. Maar ondanks zes honderd tolbedienden, en de onkosten van 150,000 rijksdaalders aangewend, om den vreemden tabak te weren, werd die echter zelfs in de hoofdstad, *Dusseldorf*, verkocht, en de toldirectie verklaarde, de sluikerij niet te kunnen beletten, noch de geringe opbrengst der tabaks-administratie te kunnen verbeteren. Acht sluikers waren er doodgeschoten, vijftig processen voor de regtbank hangende, twee honderd lieden zaten gevangen. De *fransche* Minister liet zich hier door niet afschrikken, maar noemde het eene kastijding, wier uitwerksel moest afgewacht worden.

Doch die kastijding had de Schatkist reeds te veel gekost; men bespaarde zich verdere verliezen,

en overwon de blaam des verkeerden maatregels, door den roem te verwerven van dien te erkennen en te verbeteren. — Zulke *kastijding*, als onder dat schrijfbewind is thans niet meer mogelijk, en derhalve nog minder eenig voldoende uitwerksel mogelijk van imposition, die den handel en der industrie eene onnatuurlijke rigting willen geven."

ANTI-KRITIEK.
Verkiezingen in Drenthe.

Meppel, den 8 April 1820.

MIJNHEER DE REDACTEUR,

Hebben dan de intrigues tegen de familie van *Heijden*, in Drenthe, nog geen einde genomen? Is het nog niet genoeg, dat, nadat men reeds bevorens door onderscheidene treken en kunstgrepen, anders zoo on-eigen aan het karakter van de ingezetenen dezer Provincie, vruchteloos getracht had den Graaf van *Heijden*, broeder van het lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, uit het collegie van Gedeputeerde Staten van Drenthe te verwijderen, men eindelijk dat doel in het voorleden jaar bereikt heeft? Is nog de wraakzucht niet voldaan? Moet men nu ook nog het algemeen geëstimeerd Advertentie-Blad misbruiken om te influenceren op de vrije keuze der Staten van Drenthe, ten einde den Graaf van *Heijden* niet op nieuw te doen verkiezen als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en zulks misschien om gene andere redenen dan om zekere personen te behagen, of om eigene baatzuchtige inzichten? Deze waren de vragen, welke ik mijn zelven deed, dadelijk bij het lezen van den brief, aan u geadresseerd door *J. M. C.* uit Meppel, van den 14 Maart ll., en geplaatst in uw Advertentie-Blad van den 18 daar-aanvolgende.

Deze brief heeft bij mijn de gedachte doen ontstaan, om u ook een enkel staaltje mede te deelen van de sollicitation van denzelfden heer *V. H.* in gezegde brief bedoeld, en van de wijze, waarop men in de hoofdplaats dezer Provincie op de vrije verkiezingen van de Staten zoekt te influenceren.

De Graaf van *Heijden*, broeder van het lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, was lid van het collegie van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor twee of drie jaren moest hij aftreden, en nu werden alle middelen in het werk gesteld, om, in plaats van den Graaf van *Heijden*, den heer *V. H.* te doen verkiezen. Deze laatste spaarde geene vleijende beden, geene middelen, om tot zijn doel te geraken. Men verhaalt zelfs dat zijne drift om mede tot het bestuur dezer Provincie te behooren (de man wist toch anders wel, dat alle hout geen timmerhout was) hem zoodanig bezielde, dat hij zelfs de Provinciale Staten den slaap niet gunde, maar hen on-tijdig, vroeg in den morgen, met zijne lastige sollicitation uit den slaap wekte; slaap welken die heeren zoo zeer noodig hadden, na het luisterrijk diner, hetwelk daags voor de verkiezing gegeven was in de hoofdplaats onzer Provincie, en opzettelijk ingerigt scheen te zijn om de successiyelijk van elders uit de Provincie aankomende heeren Staten, als het ware, op te vangen, en, bij schuimende bokalen, kunne stemmen voor den heer *V. H.* en tegen den Graaf van *Heijden*, te winnen. Men wil dat deze versterking in den slaap sommige heeren Staten zeer te en den heer *V. H.* destijds geindisponeerd heeft: of hier aan toe te schrijven zij de slechte reussite der toenmalige pogingen van den heer *V. H.* dan wel aan meer gewigtige redenen (welk laatste wij liever gelooven) welen wij niet: zeker is het, dat de meerderheid van de Provinciale Staten, evenwel aan den Graaf van *Heijden* de voorkeur hebben gegeven boven den heer *V. H.*

Dat dergelijke handelwijzen aan het publiek verdienen bekend gemaakt te worden, is niet te ontkennen; en in zoo verre is het publiek den schrijver van boven-gemelden brief misschien dank verschuldigd. — Maar dat diezelfde schrijver zich vermeet de verdiensten aan te randen van een man, welke in onderscheiden opzichten, de regmatigste aanspraak heeft op de achting zijner medeburgers, en door dief weg op de vrije verkiezingen van een nieuw lid van wege onze Provincie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal wil influenceren, dit verdient berisping. Ik twijfel zeer of niet eigenbelang en wraak wegens zekere mislukte pogingen, de lage drijfveren zijn geweest van den schrijver des briefs welke in uw dagblad voorkomt, en waar p ik gemeend heb u dit antwoord te moe-

ten doen toekomen, van uwe onpartijdigheid verwachtend dat gij aan hetzelfde wel een plaatsje zult willen inruimen.

Uw bestendige lezer
E.

Aanmerking der Redacteurs van dit Dagblad.

De Meppelsche brief is door ons niet medegedeeld om op de vrije verkiezingen voor de leden der Staten-Generaal te influenceren. Deze brief heeft geenszins die strekking, maar wel eene tegenovergestelde. De hoofdbedoeling was alleen om het onvoegzame van zekere sollicitation te doen opmerken, en de goede ingezetenen van de provincie Drenthe opletend te maken op een stuk van zoo veel gewigt als dat van de verkiezing van een lid voor de Kamer der vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk.

Adverteulien.

De Boekverkoopers M. SCHOONEVELD en ZON, te Amsterdam, hebben gedrukt en alom verzonden:

- I. *Onpartijdige Beschouwing van den Toestand des Koophandels* binnen de Vereenigde Nederlanden, in brieven, n.º 8.
- II. *Kunnen dan de Inkomsten der Schatkist niet verzekerd worden, zonder den Nederlandschen Handel te bederven?* door den Schrijver van een gedeelte der Onpartijdige Beschouwing van den Toestand des Handels in de Nederlanden.

Van de *Bijlage en aantekeningen* over de 5 eerste Nummers der Onpartijdige Beschouwing enz. zijn voor de bezitters van de eerste drukken dier nummers nog eenige exemplaren voor handen à 4 St.

Ex. van het bovengemeld werk zijn te bekomen in den Nederlandschen Boekhandel op het Spui N.º 72 en bij de voornaamste Boekhandelaren in 's Hage.

De Boekhandelaren MENSING en VAN WESTREENEN, hebben aan de intekenaren afgeleverd en stellen thans algemeen verkrijgbaar: *Onderwijs in de Zangkunst, ter handleiding voor Onderwijzers en Zanggezelschappen*, door AFRGANG; *vrij uit het Hoogduitsch overgezet, en ter oefening met eenige vertaalde Zangstukken verrijkt*, door W. OUDSHOFF.

Dit Werk is op kwarto groot mediaan Schrijfpapier gedrukt en van eenen heel aangenaamen Titel, door den Heer VREUWAARD, en eenen sierlijk en allegorisch behelst behavende eene uitgebreide Voorrede van den vertaler, een grondig, beknopt en geleidelijk onderrigt in de Zangkunst, gepaard met eene menigte voorbeelden in Zanglessen; dit alleen 14 bladzijden Muzijk in Steenplaatdruk beslaande. Hierop volgt eene proeve van Koorzangen, op de Christelijke Feesten, met afwisselende medewerking der Gemeente, waarvoor vijf heerlijke Zangstukken geleverd zijn, en wordt besloten met acht Vierstemmige Zangstukken van gemengden inhoud, waar onder van zeer uitgebreiden aard, allen zeer dichterlijk vertaald en waarvan de Muzijk is overgenomen uit het voortref-felijk Muzijkwerk, DE HEILIGE CAECILIA, in den voor- leden jare in Duitschland in het licht verachene en door de voornaamste Meesters gecomponeerd. De Uitgevers hebben zich in alles op de netst mogelijke uitvoering beijverd, en vleijen zich deswegens ook met eene algemeene goedkeuring.

De migestelde prijs hiervan is f 5 : 10 : —
Bovengemelde Boekhandelaren hebben in het jaar 1819, onder meer andere werken, uitgegeven:

GEDACHTEN over het voorlezen der H. SCHRIFT in de kerken, en PLAN tot verbetering van hetzelfde; à 12 st.

Eerste voorbeelden ter Zangoefening, naar het Hoogduitsch, en tot schoolgebruik vervaardigd; op groot med. Schrijfpapier gedrukt; à 16 stuivers.

DE GEESTEN WERELD, *Geschiedenissen en Verhalen* van FR. LAUN en CAR. VAN FOUQUE, (uit het Hoogduitsch) à f 2 : 18 : —

GRAAF ALBERT VAN REINSTEIN, *of het heimelijk gerigt der duivelsmuren* (eene Riddergeschiedenis uit de tijden der Veemen) à f 3 : 4 : —

Rij bovengemelden is op de pers, hetwelk binnen eenige dagen zal uitkomen, *het Saracenen Zwaard*, eene Riddergeschiedenis, door den Schrijver van ALBERT VAN REINSTEIN.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

Amsterdam, den 20 April 1820.

HOLLAND, Werkelijke schuld	2½ pCt.	44½ a 44¾
Rest. uitgestelde dito	—	1½ a 1½
Kans-Biljetten	f	25½ a 26½
Schuldb. Sijnd. 1.º serie. 5 pCt.	—	98½ a 99½
ditto Sijnd. 2.º serie.	5	94½ a 95½

SCHIEDAM, den 19 April.

Genèver, de 30 Virtels, zonder Fust 6½

Amsterdamsche Proef. 8½

Zonder de Belasting.